

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1994

Technical and Bibliographic Notes / Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

Coloured covers/
Couverture de couleur

Covers damaged/
Couverture endommagée

Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée at/ou pelliculée

Cover title missing/
Le titre de couverture manque

Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur

Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)

Coloured plates and/or illustrations/
Planches at/ou illustrations en couleur

Bound with other material/
Ralié avec d'autres documents

Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
Le reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la
distorsion le long de la marge intérieure

Blank leaves added during restoration may appear
within the text. Whenever possible, these have
been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans la texte,
mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.

Coloured pages/
Pages de couleur

Pages damaged/
Pages endommagées

Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées at/ou pelliculées

Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées

Pages detached/
Pages détachées

Showthrough/
Transparence

Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression

Continuous pagination/
Pagination continue

Includes index(es)/
Comprend un (des) index

Title on header taken from: /
Le titre de l'an-tête provient:

Title page of issue/
Page de titre de la livraison

Caption of issue/
Titre de départ de la livraison

Masthead/
Générique (périodiques) de la livraison

Additional comments: / Part of cover title hidden by label. Text in Ukrainian.
Commentaires supplémentaires:

This item is filmed at a reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	14X	18X	22X	26X	30X
☐	☐	☒	☐	☐	☐
12X	16X	20X	24X	28X	32X

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

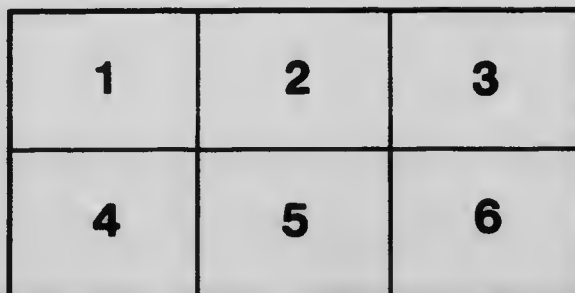
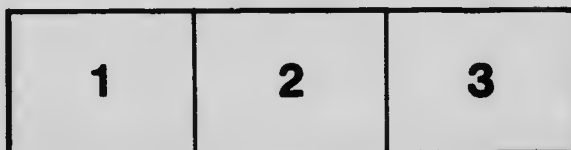
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shell contains the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

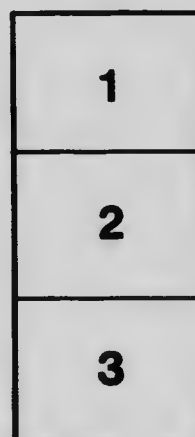
Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier feuillet et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second feuillet, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

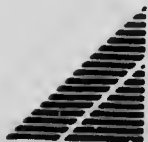
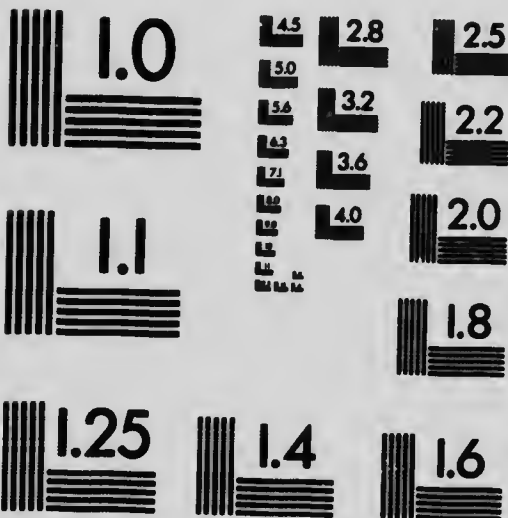
Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

Едвард Беямі.

ПРИЧТА ПРО ВОДУ

Переклав з англійської мови

ІВАН САВКІВ

Ціна 5 центів

НХ 86
В4318

Вінніпег, Ман.
Видано заходом Відділу Ф. У. С. Д.
в Госмер, Б. К.
1911.

З „Рускої Друкарні Я. Н. Крега“ в Вінніпегу.

НИКРДУР

Едвард Белямі.

ПРИЧТА ПРО ВОДУ.

Переклав з англійської мови

ІВАН САВКІВ

НИКРДУР

ДОДАТОК:

Фред Варен

Цивілізовані малпи.

Вінніпег, Ман.

Видано заходом Відділу Ф. У. С. Д.
в Госмер, Б. К.

1911.

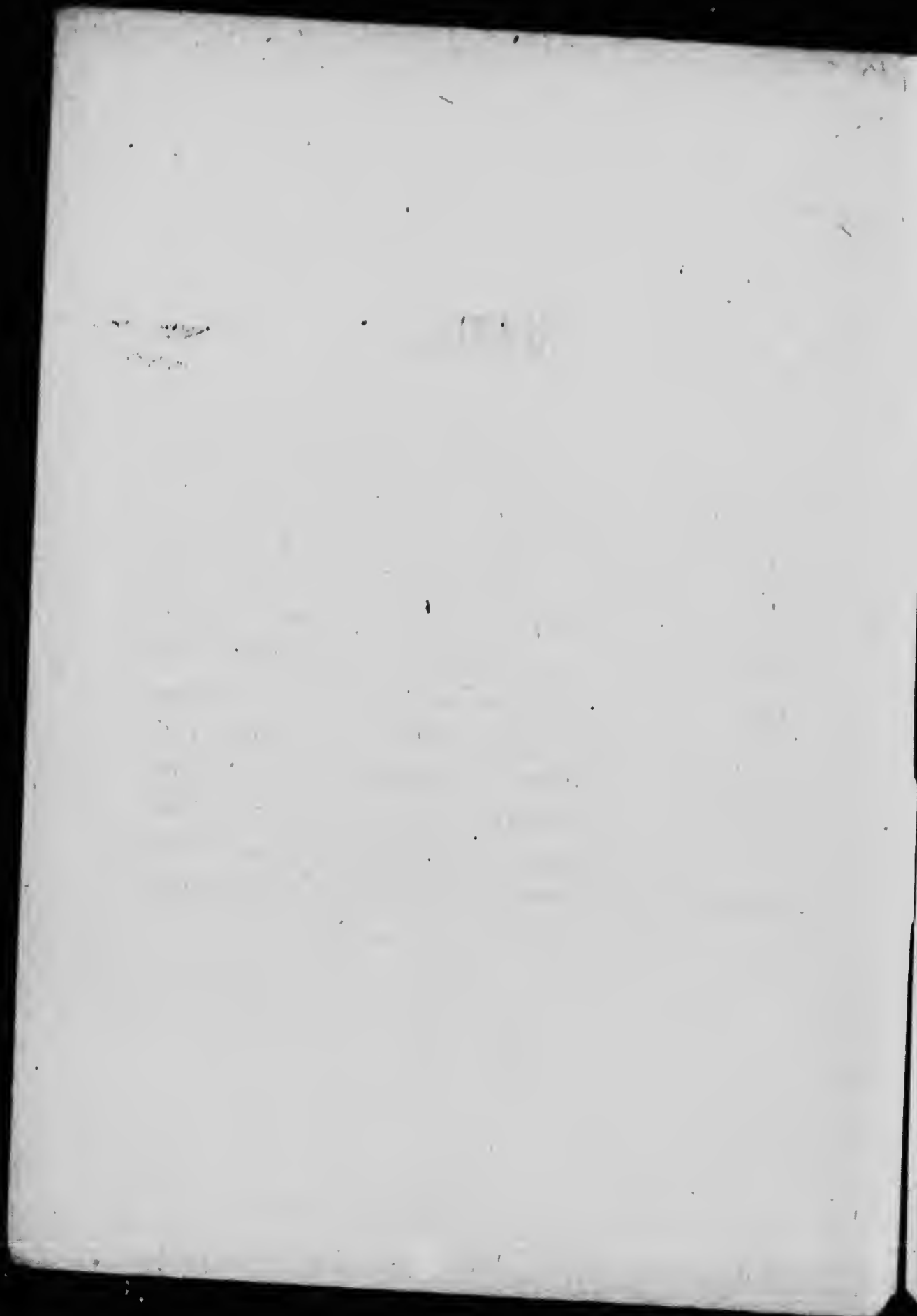
З „Рускої Друкарні Я. Н. Крета“ в Вінніпегу.

НИКРДУР
НИКРДУР

HX86
B4318

Замітка.

Отсей виїмок з книжки Едварда Беямі — се найзамітніший та найяскравіший досі написаний образець нашого теперішнього ладу з його природними наслідками — кризами. Припоручаємо його для цильного читаня і просимо при читаню мати на увазі, що промисловий розвій сего краю — се одна серія періодів т. зв. достатку, після яких правильно слідували періоди застою, зі всіми звязаними з тим нещастями і трудностями. Треба справді дуже тупого ума, аби з слідуючих стрічок не порозумів теперішних відносин. — Видавці.

Була колись одна дуже суха країна, котрої жителі відчували страшний брак води. І вони нічого иньшого не робили, а лише шукали за водою від ранку до ночі і багато з них гинуло, бо не могли її знайти.

Однакож в тім краю були деякі люди хитрійші і пильніші, чим прочі, і вони позбирали багато води там, де другі не могли її знайти і імя сих людей було: капіталісти.

І дійшло до того, що мешканці тої країни, прийшли до капіталістів і благали їх, аби вони дали їм напийти ся води, яку призбирали, бо їх спрага була болюча. Але капіталісти відповідали їм словами: „Ідїть ви дурні люди! Чому ми, мали-б дати вам води, що ми її назбирали, коли тоді ми стали-б ся рівні вам і згинули-б з вами.

Однакож слухайте, що ми зробимо для вас: Будьте найшми слугами, а будете мати воду.”

І люди сказали: „Лиш дайге налити ся, а будемо вашими слугами, ми і наші діти”. І так стало ся.

Бо капіталісти були люди тямущі і мудрі під той час. Вони порозділювали людей, що були у них за слуг, у відділи з капітанами і офіцерами і одних поставили коло жерел черпати воду, иньших заставили носити воду а ще иньших післали шукати за новими жерелами. І всю воду казали зносити у одно місце. звідки люди а навіть слуги капіталістів мали брати воду. І сказали капіталісти до народу:

„Слухайте! За кожде ведро води, що ви нам принесете, аби ми виляли його у кадку, яка є ринком, ми дамо вам цента, але за кожде ведро, яке ми витягнемо, аби ви мали що пити і ваші жінки і ваші діти, ви маєте дати нам два центи, а ся різниця буде нашим зиском, бож бачите. що як би не сей зиск, то ми би не робими для вас

такої вигоди і ви всі мусіли-б погинути.”

І людям здавамо ся, що се добре, бо вони були тупі на розум і через много днів вони пильно носили воду до кадки і за кожде ведро, яке вони принесли, капіталісти давали їм цента, але слухайте, за кожде ведро, яке капіталісти витягали з кадки аби дати його народови, народ платив два центи. І по ямімсь часі кадка з водсю, тоб то ринок, переповнила ся. бо-ж за кожде ведро, яке люди вляли в кадку, вони дістивали лише стільки, що могли вже купити лише шів ведра. І з причина надвижки, яка лишала ся з кождого ведра, кадка переповнила ся, бо народ був численний, а капіталістів було лиш кілька і вони не могли пити більше, чим другі. З тої причини кадка переповнила ся.

І коли капіталісти побачили, що вода переливає ся, то сказали до народу:

„Чи не бачите, що кадка, тоб-то ринок, переливає ся? Тому сідайте і будьте терпеливі, бо не будете тепер носити води, поки кадка не буде випорожнена.”

Однакож коли люди не діставали вже більше центів від капіталістів за пошене води, то й не могли купувати води, бо не мали за що. І капіталісти зажурилися, коли побачили, що не мають більше зиску, бо ніхто не купував води. І вони розіслали слуг своїх по горах, долинах і закутинах, щоб вони голосили:

„Коли є хто прагнучий, нехай іде до кадки і купує від нас воду, бо вода переливає ся”.

Самі капіталісти говорили поміж собою: „Дивіть ся, часи погані; мусимо оголошувати”.

Однакож люди відповідали кажучи:

„Як можемо ми купувати, коли ви нас не наймаєте? Як інакше можемо ми набутти гроші, аби було за що купувати? Тому наймайте нас, як перше, і ми радо будемо купувати воду, бо ми терпимо спрагу, і не будете потребувати оголошування”.

Однакож капіталісти відповіли народами:

„Ми маємо наймати вас, аби ви носи-

ли воду до кадки, тоб-то до ринку, коли вона вже й так переливає ся? Розкупіть вперед воду, а коли кадка випорожнить ся через ваше куповане, то тоді ми вас знов найmemo."

І так стало ся, що коли капіталісти не наймали більше людей до ношення води, то люди не могли купувати води, яку наносили, а що люди не могли купувати більше води, яку самі поносили, то капіталісти більше не наймали їх до ношення води. І розійшла ся по усіх усюдах вістка: „Се криза."

І сирага народа була страшна, бо тепер вже не було так, як за давних часів, коли земля була свобідна і всякий міг шукати води для себе. Тепер капіталісти забрали вже всі жерела і керниці і водотяги і посудину і ведра так, що вже жаден чоловік не міг дістати води ні звідки инакше як з кадки, тоб-то з ринку. Люди негодували на капіталістів і говорили:

„Ади, з кадки переливає ся вода, а ми

гинемо зі спраги. Давайте нам води. аби ми не гинули.”

Та капіталісти відповіли:

„Не буде так. Вода наша. Ви не будете її пити, як не купите її за гроші.”

І потвердили се присягою, кажучи своїм звичаєм: „що бізнес то бізнес.”

Всеж таки капіталісти занепокоїли ся тим, що люди не купували більше води і через те не приносили їм більше доходів, і вони заговорили поміж собою:

„Здається, що наші доходи зробили край нашим доходам і через ті доходи, які ми вебули, неможливо вже мати більше доходів. І як же се стало ся, що наші доходи стали для нас безкорисними, а наші набутки роблять нас нуждарями? Треба післати за віщунами, нехай нам се витолкують.”

І післали за ними.

Віщуни-же були люди вправні в крутій бесіді, які держали руку з капіталістами з причини їх вс. аби могли її вживати і жити, вони і їх діти. І вони говорили за капіталістів до народу і були їх повірен-

никами, бо капіталісти не були людьми бистрого розуму, ані легкої вимови.

І капіталісти зажадали від віщунів, аби вони витолкували їм сю справу, з якої се було причини, що люди не купували більше води, хочай кадка була повна. І деякі з віщунів відповіли, кажучи: „Се є з причини надиродукції.”

А иньші сказали: „Се є переповнене ринку.” Однакож значіне обох тих слів є однаке. А ще иньші сказали: „Нї, се є з причини плям на сонци.” А ще иньші відповіли, говорячи; „Се не є нї з причини переповнення ринку, ані з причини плям на сонци, що настало се лихо, се є з причини браку довіря.”

І коли так віщуні своїм звичаєм спорили поміж собою, мужі доходів дримали і спали, а коли побудили ся, сказали до віщунів:

„Досить вже. Ви говорили до нас потішаючо. Тепер йдіть і подібно потішаючо говоріть до народу, аби він сидів тихо та не закаламучував нашого спокою.”

... А ще інші (віщунки) сказали:
„Ні, це є з причини плям на сонці ...

Однакож віщуни, а навіть мужі все-сторонного знання, — бо деяких і так називали, — не мали охоти іти поміж народ, боячи ся, аби народ не укаменував їх, бо народ їх не любив. І сказали до капіталістів.

„Панове, се є Тайна нашої штуки, що коли люди є ситі і непрагнучі і спокійні, то тоді вони знаходять відраду у наших словах так само, як ви. Однакож коли вони прагнучі і голодні, то не знаходять у наших словах відради, а радше кплять собі з нас, бо здаєть ся, що коли чоловік ненасичений, то наша мудрість виглядає йому пустою“.

Та капіталісти сказали:

„Ідїть! Чи-ж ви не є нашими повірениками.“

І віщуни вийшли між народ і толкували йому тайну надпродукції і як то є, що люди мусять гинути зі спраги через те, що за багато води, і як то може бути за мало тоді, коли є за багато. Подібно говорили народови і про плями на сонци і про те, як

то могло дійти до такого стану через брак довіря. І було, як казали самі віщунни. Народови їх мудрість виглядала на недоріче. І народ зневажав їх, кажучи: „Проч, ви лисі голови! Ви будете нас туманити? Чи достаток спричиняє голод? Чи нічо є з причини надміру?“ І взяли каміні, аби їх укаменувати.

І коли капіталісти побачили, що народ таки негодує і не слухає віщунів, вони боячи ся, аби народ не прийшов до кадки і силоміцю не забрав води, вислали до него деяких сьвятих мужів (а се були лже-пророки), аби говорили народови, що треба сидіти тихо і не неспокоїти капіталістів з причини своєї спраги. І сї сьвяті мужі, тобто лже-пророки, ввіряли люлий, що сю недолю зіслав бог ради спасеня їх душ і що вони повинні зносити се терпеливо і не пожадати води. ані не клопотати капіталістів, бо прийде колись час, що як віддадуть духа, то опинять ся в країні, де вже не буде капігалістів, а води подостатком. Та найшли ся й деякі правдиві божі проро-

ки і вони не хотіли пророкувати на користь капіталістів, а якраз говорили без перестанку проти них.

І коли капіталісти бачили, що люди таки ще нарікають і не успокоюють ся ані на слова віщунів ані на слова лжепророків, тоді вийшли самі до народу і мачали кінці своїх палців в воду, що переливала ся з кадки, і розбризгували краплі води з кінців своїх палців поміж народ, що тлумив ся довкола кадки. Імя сих крапель було милостиня а смак їх був дуже гіркий.

І коли капіталісти таки бачили, що ні на слова віщунів, ані сьвятих людей, тобто лже-пророків, ані на краплі, що називали ся милостинею, не хоче народ успокоїти ся, але бурить ся все більше і громадить ся довкола кадки, немов би хотів взяти її силоміць, тоді зійшли ся разом і вислали тайком післанців поміж народ. І сі післанці вишукували найсильніших із поміж народу і всіх, що були зручні у бою, і говорили до них хитро словами.
„Слухайте ви. Чому ви не злучите своєї

... І мачали кінці своїх палців в воду, що переливала ся з кадки, і розбризгували краплі води з кінців своїх палців поміж народ, що тлумив ся довкола кадки. І імя цих крапель було милостиня а смак їх був дуже гіркий ...

долі з долею капіталістів? Коли станете їх слугами і будете служити їм проти народу, аби народ не ланав на кадку, то будете мати подостатком води, щоби не вмерти, ви і ваші діти. .“

І сильні мужі і сі що були вправні в военнім ремеслі послухали сеї мови і дали ся намовити, бо спрага приневолила їх до сего. І вони перейшли на сторону капіталістів і стали їх слугами, і вложено в їх руки мечі і булави і вони стали за оборону для капіталістів і лили людей, коли сі товпили ся коло кадк . .

І по многих днх вода в кадці опала, бо капіталісти поробили собі фонтани і позакладали ставки на рибу і купали ся в воді і їх жінки і діти, і розмарнували воду для своїх роскошів.

І коли капіталісти побачили, що кадка порожна, то скрикнули: „Кріза скінчила ся!” І зараз розіслали післанців і понаймали людей, аби носили воду і знов наповняли кадку. І за воду, що люди приносили до кадки, за кожде ведро платили цента, але за

воду, що її витягали капіталісти з кадки, аби дати її тим самим людям, брали по два центи так, аби мати дохід. І по короткім часі кадка знов переливала ся, як і передше.

І відтак, коли народ много разів напо-внював кадку, поки не переливала ся, і тернів спрагу, поки капіталісти води не змарнували, прийшло до того, що в сім краю появили ся люди, яких прозвано агітаторами, бо вони підбурювали народ. І вони промовляли до людей, кажучи, що їм треба єднати ся, а тоді не будуть більше терпіти спраги. І в очах капіталістів ті агітатори були немов би тими людьми, що розносять заразу і вони радо були би їх порозпинали, але не сміли з боязни перед народом.

А слова агітаторів, якими вони говорили до народу, були сего рода:

„Ви дурні люди, як довго ви дасьте ся туманити брехнями, як довго будете ви на ваше лихо вірпти в те, чого нема? Бо уважайте, що усе те, що вам наговорили капіталісти і віщунни, се хитро обдумані цигань-

ства. І також ті сьвяті люди, що говорять, що се божа воля, аби ви завсїгди були убогі і нещасні і прагнучі, вважайте, вони ображають бога і брешуть, за що бог їх тяжко скарає, хоть иньшим буде прощати. Звідки до сего приходить, що ви не маєте гроший? А чому-ж ви не маєте гроший? Чи не се з тої причини, що ви дістаєте лише цента за кожде ведро, що приносите до кадки, тоб то до ринку, але за кожде ведро, що ви купуєте, мусите платити по два центи, аби капі і лїсти могли мати на тїм заск? Чи ви не бачите, що через се кадка мусить переливати ся, наповняючи ся тим, чого вам бракує, богатїючи із вашого недостатку. І чи не бачите ви також, що чим тяжше працюєте, чим пилнїйше шукаєте за водою і носите її, то тим і гїрше, а не лучше мусить для вас бути з причини того зиску, і чи не бачите що так воно завсїгди бути мусить?“

В отсей спосїб через многі днї говорили агїтатори до народу і нїхто не звертав на них уваги але вкїнци люди таки зачали

прислухувати ся їм. І відповіли їм і сказали до агітаторів:

„Ви кажете правду. Ми справді живемо в нужді через капіталістів і через їх зиски, бо через них та їх зиски ми в жаде спосіб не можемо дістати плодів нашої праці, так щ) наша праця є даремна і чим більше ми мозолимо ся, аби наповнити кад-у, тим скорше вона переливає ся і ми, як кажуть віщунни. Не можемо нічого дістати, бо є занадто богато. Але, вважайте, капіталісти є жорстокі люди і їх пімста страшна. Скажіть пам, чи не знаєте способу, в який би ми могли визволити ся з нашої неволі. І коли не знаєте певної дороги до визволу, то просимо вас, сидіть самі тихо і нас лишіть в спокою, аби ми могли забути нашу нужду“.

І агітатори відповіли, кажучи: „Ми знаємо спосіб.“

А люди сказали:

„Не дуріть нас, такий лад завсїгда бував і ніхто не найшов способу до визволу таки до нинішної днин, хотяй многі шу-

кали за ним із сльозами в очах. Однакож коли ви знаєте про спосіб, то кажіть нам се скоро.”

Тоді агітатори заговорили народови про спосіб. І сказали:

„Вважайте, що за користь маєте ви їм віддавати всі плоди своєї праці? Що великого вони роблять, що ви даєте їм таку нагороду Гляньте! Се е лиш тому, що вони ділять вас на відділи і випроваджують вас і призначають вам роботу а відтак дають вам трошки води, яку ви самі принесли, а не вони. Тепер глядіть, який е вихід з сеї неволі. Робіть для себе те, що робили для капіталістів — іменно, упорядкуйте самі вашу працю, самі провадьте свої відділи, самі діліть поміж собою роботу. Тоді зовсім не будете потребувати капіталістів і не будете давати їм більше зисків, а всі плоди вашої праці ділити-мете поміж собою як братя; кождий по рівному. І так кадка ніколи не переповнить ся, поки кождий не буде мати подостатком і не буде ніхто отвирати уст, просячи о більше. А тоді з над

міру води можете поробити хороші фонтани і ставки на рибу, аби було чим звеселяти ся, так як веселили ся капіталісти; однакж се вже буде утіха для всіх.“

І люди відповіли:

„Якже би устроїти се діло, бо воно виглядає нам добре.“

А агітатори відповіли.

„Виберіть з поміж себе довірених людей, аби йшли попереду вас і провадили ваші відділи і порядкували вашою працею і сі люди будуть, як були капіталісти, тільки вважайте, аби вони не були вашими панами, як капігалісти, а братами і урядниками, що творять вашу волю; і вони не мають брати жадних зисків, а лише звичайну пайку, як і всі иньші, так щоби більше не було псмїж вами панів та слуг, а лише брeтeя. А від часу до часу, коли будете вважати за відповідне, будете виберати иньших довірених людей на місце попередних, аби порядкували працею.“

І люди слухали і се діло виглядало їм дуже добре. Рівнож не виглядало воно їм

. . . І капіталісти чули гомін окликів і чули, що народ каже, і віщупи також се чули як рівнож і фалшиві пророки і могуті воїтники. що були обороною капіталістів; і чуючи се вони сильно тремтіли, що аж колінами били до купи і говорили одні до других: „Конець наш зближає ся”.

на трудне. Тож всі в один голос крикнули:
„Нехай же буде, як ви кажете, бо ми
так зробимо!“

І капіталісти чули гомін окликів і чули, що народ каже, і віщуні також се чули; як рівнож і фалшиві пророки і могучі войовники, що були обороною капіталістів; і чуючи се, вони сильно тремтіли, що аж колінами били до куні і говорили одні до других: „Конець наш зближає ся.“

Та були й деякі правдиві пророки живого бога, що не хотіли пророкувати на користь капіталістів а мали любов до народу і сі, вчувши оклики народу і що народ говорить. втішили ся безмірною радістю і дякували богови за спасенє.

І люди пішли і зробили все те, що казали агітатори, до одного слова, І не було вже більше спраги у тім краю, ані не було нікого голодного, ані нагого. ані холодного, ані терплячого який небудь иньший недостаток. І кожний мущина кликав другого: „Мій брате“, а кожда жєнщина відзивала ся до своєї товаришки: „Моя се-

стро“, і так вони справді відносили ся одні до других, як братя і сестри, що живуть разом у згоді. І ласка божа панувала вічно над сею країною.

ДОДАТОК:

Фред Варен

Цивілізовані малпи.

Один славний подорожний заїхав раз до Африки. Він заблукав далеко у нутро краю, де ще ніколи не бувала нога цивілізованого чоловіка. Там найшов рід малпів, живучих у вдоволеню річами, яких природа дала їм подостатком.

Кожда малпа збирала, чого її було треба, а сусіди її робили так само, — і жадна з них не терпіла недостатку. Чоловіка здивувала несвідомість тих простих сотворінь і він порішив дати їм пару лекцій політичної економії. Скликав отже пару малп, що виглядали на наймудрійших і розвинув перед ними свій плян, як би то жити без праці. “

„В моїм краю ми не збираємо овочів з поля та ліса — иньші роблять се за нас.“

„Як же се?“ спитала одна малпа,

Чоловік, зниживши свій голос, пояс-

нив вибраній громадці свій секрет. На слі-
дуючий день, коли прочі малпи ще спали,
вибрані кілька під проводом чоловіка взяли
в посідане ліси та кокосові гаї. Коли инь-
ші малпи вийшли на сніданє, завідагель
нової компанії виступив і сказав:

„Дорогі малпи! Нам виглядало, що
найлучше буде, аби ми (і тут показав на
кількох вибраних) взяли в своє посідане
землю та кокосові гаї.. Однакож ми рішили
дати вам всім роботу, за яку будемо вам
давати наємну плату так, аби нікому не
бракло на поживу,“ — і усміхаючись ми-
ло та ласкаво підморгуючи, він висунув
плян цивілізації, який приніс з собою ве-
ликий білий чоловік.

Иньші малпи, бачило-сь, були раді та-
кому зарядженю, — бо чиж не був се крок
до цивілізації? — і з легким серцем та охо-
чими руками стали до роботи зберати ово-
чі з дерев, Половину зібраних овочів від-
дано новим властителям, а другу половину
задержали робочі малпи як наємну плату.
За короткий часок члени компанії мали

вже всі оріхи, які могли з'їсти а не потребуєчи їх більше, завідатель видав оповіщене, що на якийсь час робота здержується, а робітники можуть йти на спочинок.

Тимчасом малпи зголодніли і хотіли-б були зривати овочі з дерев, та завідатель сказав:

„Ні, коли ми будемо мати для Вас роботу, то можете зривати для нас овочі, а ми дамо вам частину з них, як наємну за плату, але тепер, глядіть, ми маємо на якийсь час всьо, чого потребуємо, і тому ще нема потреби зачинати роботу.“

І хотяй дерева вгинали ся під оріхами і мали хотіли робити, завідатель не хотів згодити ся, щоби починати роботу — бо під рукали у него була надвижка.

Відбула ся нарада і одна з мали — більше бунтовлива чим иньші — явно радила відібрати гай та задоволити свої потреби, кажучи, що до овочів всі мають стільки само права, що й мнимі властителі.

Се виглядало, декому добре, але иньші потрясали головами і казали, що се не по

цивілізованому, — що треба чекати, поки часи не зміняться. Інші (що зазнали ласки від компанії) говорили, що ті, що тепер не мають орехів, повинні були щадити тоді, коли працювали, так аби на випадок, як компанія не буде їх даліше потребувати, не опинювалися в недостатку.

Та чим голодніші ставали малпи, тим голосніші ставали їх нарікання. В їх невчених головах ніяк не могло поміститися, як се може бути, аби вони голодували під час коли орехи гниють на землі. По часі навіть порядні та консервативні малпи явно радили відібрати гай та заспокоювати свої потреби, як колись перед добою цивілізації.

Так і постановлено.

Цілою громадою рушили малпи до завідателя і зажадали від него ключів від гаю. Завідатель настрашився крику поміж малпами і взивав їх до вшановання „права“ — права, яке установили кілька вибраних, після якого вони взяли на приватну власність те, що належалося всім, — але клич

Його був даремний. Малпи забрали гай і овочі. І було подостатком для всіх, не включаючи й завідателя та його давнійших союзників — однакож їх попросили до роботи, аби робилл свою пайку, бо ніхто иньший не хотів за них робити.

Питане — Чи є ми такі мудрі як малпи?

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

українську соціал-демократичну часопись

РОВОЧИЙ НАРОД.

Виходить в Вінніпегу, Ман. **ТРИ РАЗИ НА МІСЯЦЬ**, кожного першого, одинадцятого і двадцять першого. — Передплата виносить на рік \$1.50, з Європи К 8. Передплату треба завсїгда складати з гори. За дармо газети нікому не вільно посилати. Гроші посилайте через поchtовий або експресвий моней-ордер, або в реджістрованім листі. Почтових стемплів споза Канади не приймає ся. Кождий, хто лише інтересує ся соціалістичним рухом, мусить читати „Робочий Народ”.

Адресуйте завсїгда

ROBOTCHYJ NAROD

P. O. Box 3542, Sta. B.

WINNIPEG, MAN.

Накладом „Робочого Народу”

вийшли отсі прегарні, тані і цікаві книжо-
чки для робітників: (гляди на відворт. стор.

Віктор Гуша:
ЯК ПОВСТАВ СВІТ?
Переклав Мир. Стечишин.
З численними ілюстраціями
Ціна 15 центів.

Павло Крат:
КРОВ ЗА КРОВ.
Оповідане з життя у Київщині
Ціна 5 центів.

Мирослав Стечишин:
СМЕРТЬ за 8-годинний день праці.
Оповідане про п'ятьох чикаговських
мучеників за робітничу справу, повіше-
них 11 новембра 1887 р.
Ціна 5 центів.

Павло Крат-Терненко
СІЧИНСЬКИЙ В НЕВОЛІ.
Поема. Друге видане з портретом Мир.
Січинського та ілюстрацією Діброви.
Ціна 5 центів.

Мих. Василенко і Р. Рабів:
ЩО ДУМАЮТЬ СОЦІЯЛІСТИ?
(Після Ч. Г. Кера)
Ціна 10 центів.

Едвард Беямі:
ПРИЧТА ПРО ВОДУ.
Переклав з англ. мови Іван Савків.
Ціна 5 центів.

Читайте Популярно-Наукові Книжки для Вашої Просвіти.

Історія боротьби віри з наукою Д. Дренер	50 ц.
Начерк соціології	45 ц.
Повітна суспільність і церква	25 ц.
Начерк Істор.-Укр. Літератури	90 ц.
Психологія науки про людеку душу	80 ц.
Тарас Бульба	30 ц.
Весьвітня історія Л. П. III	\$3.75
Як бідні збогатіли	50 ц.
Географія	50 ц.
Хемія	\$1.50
Зоологія	\$1.50
Ботаніка	\$1.50
Як судили М. Січинського	\$1.00

РУСЬКА ПИСЬМЕНІСТЬ

I. часть. Твори Івана Котляревського Анд. мовського — Гулака Гребінки, в звич. оправі 50 ц. в гарній оправі 75 ц.	
II. часть. В двох томах Твори Григорія Квітки-Основ'яненка, в зв. опр. 1.00 в гарній оправі	1.50
III. часть. Твори Шанкєвича, Головацького, Устияновича і Могильницького в зв. оправі 60 ц. в гар. оправі	80 ц.
IV. часть. Твори Метлицького і Костомарова 50 ц. в гарній оправі	75 ц.
V. часть. В двох томах Твори Тараса Шевченка в звичайній 1.20 в гарній оправі	1.50
VI. часть. Твори Пантелеймона Куліна в п'ятьох томах кождий том 70. ц. всі томи разом в гарній оправі том	3.60
VII. часть. Твори Ізидора Воробкевича	80. ц.
	60. ц.

КАТАЛОГ ДАРОМ.

RUSKA KNYHARNIA
850 MAIN ST. WINNIPEG, MAN.

N.L.C. - B.N.C.

3 3286 03584987 2

